

Tweespalt en versnaperingen

Ik bevond mij in between columns, ik werd even niet geplaatst. *OOR* had mij laten weten dat ik in het kader van de zoveelste bezuinigingsronde mijn tweewekelijkse muziekcolumn na vier jaar trouwe dienst voortaan niet meer hoefde in te leveren en *The New York Times* had nog steeds niets laten horen.

En het principe is heel simpel: schrijf je een column of stukje voor een dagelijkse krant of desnoods een weekblad, dan leest je lezer dat in principe diezelfde dag of op zijn laatst 'n dag of wat erna. Het stukje gaat (vaak) over een gebeurtenis (of mening daarover), persoonlijk dan wel mondiaal (of iets daartussenin), die (in de meeste gevallen) recentelijk heeft plaatsgevonden. Maar dat dus tussen haakjes (maar dat even tussen haakjes). Iets actueels dus. Een literair versproduct met korte houdbaarheid. Met als gevolg dat zelfs na een beperkt aantal dagen het geschrevene daarom eigenlijk al meteen niet actueel meer is.

Maar wat moet je dan (wat moest ik dan)? Je moet toch je ei nodig kwijt – dat blijft zich namelijk gewoon wel aandienen, of je nou een opdracht tot schrijven hebt of niet. Ik verzin die zinnen niet, ze komen gewoon. En opkroppen is ongezond.

Ik bleef dus gewoon mijn stukjes schrijven, de meeste van een min of meer columnachtige aard en opbouw, alleen dan zonder de beperking van een maximaal aantal toegestane woorden. Over actuele gebeurtenissen, dingen die mij bezighielden en... nou ja, laten we maar zeggen: mijn allergieën voor bepaalde Bekende Personen. Ik produceerde voort. USB-sticks vol toetsenbordnooft (ik verklaar hierbij het woord 'pennenvruchten' hopeloos achterhaald). Onbestelde doch bruikbare verhalen. Tientallen. Wat ermee te doen?

Dit is dan ook het hoofdstukje dat in de meeste boeken Inleiding of Proloog heet, of de lelijke aanvangsaanduiding Voorwoord draagt. Omdat ik zo'n benaming altijd al behoorlijk fantasieloos heb gevonden, gaf ik het de titel die u hierboven ziet staan – twee heel mooie woorden, vind ik namelijk. Van die woorden echter die je bijna nooit kunt gebruiken. En dat vind ik zonde, prachtige woorden die ongebruikt op de plank blijven liggen. Ik houd van mooie woorden, elegant beeldende vloeiwoorden als paviljoen, laconiek, plantsoen. Dit leek mij dan ook een mooie aanleiding om ze allebei een keer pontificaal (hier, kijk: nóg zo'n fraai woord) in het zonnetje te zetten. Want hoewel woorden niet echt kunnen bederven, moeten ze wel van tijd tot tijd gelucht worden. En laat mij dan maar Die Man zijn die dat doet.

Ik ben dus Die Man.

Ik ben ook Die Man die als ie in de krant de intrigerende kop leest: 'Borstvoeding op de kaart gezet' daar dan met een dikke zwarte viltstift onder schrijft: WAAR ZIT DAT RESTAURANT?!

Die Man die bij de bakker vraagt om een gesneden bruin met sesam en daar terloops aan toevoegt: 'Ach, altijd maar dat gewone brood, het wordt weer tijd voor wat zaad tussen mijn tanden', om pas bij de verbouwereerde blik van het winkelmeisje te beseffen wat hij zojuist gezegd heeft.

Die Man die als ie op tv een reportage ziet waarin ene meneer Beun, directeur van een aannemersbedrijf, vertelt dat het zo slecht gaat in de bouw, hardop vindt dat dat ook geen wonder is – met zó'n achternaam.

Die Man die bij het lezen van het huis-aan-huiskrantje tegenwoordig zijn uiterste best doet om niet meer te letten op het gebrekkige gebruik van d's, t's en leestekens, gerommel met voegwoorden en voorzetsels, verdwaalde spaties, onterecht onderbroken woorden en het excessief toepassen van aanhalings-, vraag- en uitroepetekens, maar het tóch niet kan laten om

zijn vrouw triomfantelijk grijnzend te wijzen op een advertentie van een meubeldiscount met de mededeling dat de nieuwe collectie is samengesteld ‘Volgens de ijzen des tijds’, een paar regels verderop gevolgd door de intrigerende vraag: ‘Wat is het u waart?’

Die Man die zelf altijd ‘hun’ zegt terwijl hij ‘zij’ bedoelt.

Die Man die dat bovendien ook nog eens allemaal doodleuk gaat zitten opschrijven.

Maar goed, misschien bent u ook wel Die Man (m/v), wie zal het zeggen. Ik zou niet durven beweren dat mijn hersengaloppades uniek zijn. Eén ding weet ik echter zeker: ik ben hem in ieder geval.

Maar zoals ik aan het begin van dit introductietekstje al zei: de stukken in dit boek hebben hun actuele functie intussen verloren, stuk voor stuk. Hun drang bestaat niet meer. Wellicht zijn de problemen die worden beschreven inmiddels opgelost, de wantoestanden verleden tijd en Michael Jackson en Vinkenoog niet meer dood, en het zou heel goed kunnen dat de genoemde mensen, landen, diersoorten, reglementen, methodes, tradities, instanties en Bekende Nederlanders onderhand al lang en breed zijn opgeheven.

Kortom: achterhaalde verhalen. Niet meer relevant. Oud nieuws. De actualiteit voorbij. Wat niet wegneemt dat de meeste geschetste situaties u ongetwijfeld bekend zullen voorkomen. U hebt er destijds ook over gehoord en/of gelezen. ‘Hé, was dat toen niet met die ene vent die...’ Of: ‘Is ook zo, daarover werd toen in de media nogal...’ En: ‘O ja, dat weet ik nog, daar hebben we ons toen allemaal best wel druk om gemaakt.’ Dat hoop ik althans, dat u ze zo zult lezen. Dat u ze trouwens überhaupt zult lezen. En dat u niet denkt: ‘Een Gordon, wat is dat in hemelsnaam?’ Ik hoop dat u herkent.

Dus bedacht mijn opportunistisch-creatief ingestelde denkvermogen dat dat wel eens het ideale alibi kon zijn om deze opgehoopte verhaaltjes niet te laten verstoffen naast al die te weinig gebruikte mooie woorden op de daarvoor spreekwoordelijk gereserveerde plank: rangschikken en bundelen met een slim overkoepelend thema. Van een samengeraapt zootje gedachtecronkels naar een bewuste bundel met een filosofie, een afgewogen achterliggende gedachte. Een concept. ‘Daar heeft hij over nagedacht!’ Zo moest het worden en werd het. En zo krijgt u gelijk een beetje een beeld van mij, als u dat tenminste niet al had.

Tot slot zal ik nog één ingedut mooi woord aan de vergetelheid ontrukken en dan mag u gaan beginnen met het lezen van de verhalen waar uw nieuwsgierigheid inmiddels ongetwijfeld adembenomen naar snakt. Komt ie: greintje. Prachtig, vindt u ook niet? Doorgaans in combinatie met “geen”, negatief maar toch lief. En zo fijn klein ook. Afijn, ik wens u veel plezier met mijn frustraties.